

پنجشنبه 4 بهمن 1397-18 جمادی الاول 1440-24 ژانویه 2019

ورود سپاه روسیه به ایران در جریان جنگ جهانی اول (1293ش)

ورود سپاه روسیه به ایران در جریان جنگ جهانی اول (1293ش)

هنوز مدتی از تاجگذاری احمدشاه قاجار نگذشته بود که جنگ جهانی اول آغاز شد. در این جنگ، دولت‌های روسیه، انگلستان و فرانسه با دولت‌های آلمان، اتریش، مجارستان و ایتالیا به نبرد برخاستند و پس از مدتی حکومت عثمانی نیز اتحاد خویش را با آلمان اعلام کرد و عملاً وارد جنگ گردید. طرفین جنگ تلاش زیادی به عمل آوردند تا در دولت ایران نفوذ کرده و آن را به نفع خویش وارد کارزار نمایند و از منطقه سوق‌الجیشی ایران، ضربه سهمگینی به دشمن خود وارد کنند. در این زمان، مستوفی‌الممالک، ریاست دولت را در اختیار داشت. وی گرچه بی‌طرفی ایران را در جنگ اعلام نمود، اما هیچ کدام از طرفین جنگ، اعتنايي به این امر نکرده و وارد خاک ایران شدند. انگلستان از جنوب و روسیه از شمال کشور متجاوزانه وارد ایران شدند و منطقه وسیعی را در اشغال خویش قرار دادند. روسیه پس از هجوم به ایران، به جنگ با نیروهای عثمانی که در آذربایجان به خاک ایران تجاوز کرده بودند پرداخت و هر دو اشغالگر به جان هم افتادند تا این‌که نیروهای امپراتوری عثمانی شکست خوردند. حاکمیت ایران در این زمان به ضعیف‌ترین درجه رسید و اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور به شدت پریشان و بحران‌زده بود. اشغال قسمت شمالی ایران از سوی دولت تزار روس به مدت سه سال طول کشید. در نهایت در سال 1296 شمسی (1917 میلادی) انقلاب کمونیستی روسیه به وقوع پیوست و نیروهای روسی به دلیل اوضاع پریشان داخلی روسیه، شمال ایران را تخلیه کردند.

بستن فرودگاه مهرآباد به دستور "بختیار" برای جلوگیری از ورود امام به ایران (1357ش)

وقتی که خبر بازگشت حضرت امام خمینی(ره) به کشور قوت گرفت، دولت بختیار، برای جلوگیری از ورود امام، به کلیه شرکت‌های هواپیمایی بین‌المللی اعلام کرد که به تهران پرواز نکنند. علاوه بر این به دستور بختیار، تعداد زیادی تانک و زره‌پوش در فرودگاه مهرآباد تهران مستقر شدند تا از ورود امام به میهن اسلامی جلوگیری نمایند. همچنین کلیه فرودگاه‌های کشور برای سه روز بسته اعلام شد و در نتیجه، نزدیکان امام اعلام کردند، به مناسبت بسته بودن فرودگاه‌ها، سفر امام به تهران، دو روز به تعویق افتاد. عکس‌العمل مردم در برابر این عمل بختیار به حدی شدید بود که دستور بختیار در ظرف چند روز لغو شد.

ارایه لایحه عوام‌فریبانه انحلال ساواک توسط بختیار به مجلس در اوج انقلاب اسلامی (1357 ش)

بختیار که خود را مرغ طوفان و ناجی ایران معرفی می‌کرد و کوشید با تمهیدات ساده اندیشانه خود طوفان انقلاب اسلامی را متوقف کند بنابراین از یک سو با ارایه لایحه عوام‌فریبانه «انحلال ساواک» تلاش کرد توجه مردم را به خود جلب کند و از سوی دیگر وقتی از خبر بازگشت حضرت امام خمینی(ره) به کشور مطلع شد، سعی خود را برای عدم مراجعت حضرت امام(ره) به کشور به کار بست.

درگذشت استاد "حسن هریسی" خوشنویس معاصر (1362 ش)

استاد حسن هریسی در سال 1282 ش در تبریز به دنیا آمد. از دوازده سالگی به مدرسه طالبیه آن شهر رفت و پس از فراگیری قرآن، گلستان سعدی، صرف، نحو، منطق و فقه و اصول، به خوشنویسی روی آورد و خط نستعلیق و نسخ را در محضر استادان شهر آموخت. استاد هریسی از 25 سالگی خدمات فرهنگی خود را به عنوان معلم خوشنویسی در مدارس تبریز آغاز کرد و از 1347 در خانه فرهنگ تبریز به آموزش خوشنویسی پرداخت. علاوه بر کتابچه‌ها و جزوات رسم‌الخط، از استاد هریسی کتابت سه نسخه قرآن، سه نسخه مفاتیح‌الجنان، منتهی‌الامال، معراج السعاده، صحیفه سجاده و ده جلد نهج‌البلاغه به یادگار مانده است. وی علاوه بر خوشنویسی، طراحی سرفصل کتاب‌ها را نیز انجام می‌داد که صفحات اول کتابت قرآن، از آن نمونه است. استاد هریسی سرانجام در هشتاد سالگی بر اثر سکته مغزی در تبریز درگذشت.

رحلت علامه "سیدمحمد مولانا" عالم و مؤلف (1363 ق)

حاج سید محمد مولانا از علمای تبریز، در ابتدا، مقدمات و ادبیات متداول را در تبریز خواند و در 19 سالگی راهی عتبات گردید. در نجف به درس شیخ الشریعه‌ای اصفهانی، فاضل شریانی و دیگر بزرگان راه یافت و به درجه‌ای اجتهاد رسید. در 1321 ق به تبریز برگشت و به تدریس و تالیف پرداخت. مصباح‌الوسائل فی شرح الرسائل و حاشیه‌ای فصول از کتب اوست.

حفر اولین چاه نفت جهان در ایالت پنسیلوانیای آمریکا (1859م)

تا قبل از حفر نخستین چاه نفتی به کمک وسایل جدید حفاری، این ماده مهم فقط از چشمه‌های سطحی نفت، یا چاه‌های کم عمق که به وسیله دست حفر می‌شد استخراج می‌گردید و موارد استفاده از نفت خام نیز محدود بود. با این حال در 24 ژانویه سال 1859م برای اولین بار یک چاه که به منظور استخراج نفت حفر شده بود، به

طور محدود به نفت رسید و بدین ترتیب برای نخستین بار در تاریخ، این ماده حیاتی از اعماق زمین بیرون آورده شد. این چاه توسط "ادوین لورنتین دریک" در ایالت پنسیلوانیای آمریکا حفر گردید. اما در واقع، آغاز عصر نفت از روز 27 اوت 1859م است که پس از حفر يك چاه عمیق 230 متری، انسان به نفت دست یافت. کشف نفت به عنوان مهم‌ترین کشف نیمه دوم قرن نوزدهم، تاثیر شگرفی در توسعه صنایع و وسایل حمل و نقل برجای گذاشت و در سال‌های بعد، به یکی از مهم‌ترین منابع انرژی تبدیل شد که حتی بر سیاست‌های جهانی نیز تاثیر می‌نهاد. دکل و سایر آلات حفاری مربوط به این چاه هنوز به عنوان سمبلی از پیدایش صنعت نفت در جهان، در موزه‌ای در نگهداری می‌شود.